

Olimpiada Prawosławnej Wiedzy Religijnej 2022/2023

„WSPÓŁCZESNY MONASTYCYZM PRAWOSŁAWNY W POLSCE”

Zagadnienia:

1. Podstawy i znaczenie życia monastycznego w tradycji prawosławnej
2. Monastery jako centra duchowe i ośrodki naukowo-kulturalne
3. Formy życia mniszego – anachoretyzm, cenobityzm
4. Stopnie życia mniszego
5. Szaty mnisze – znaczenie i symbolika
6. Obrzęd postrzyżyn mniszych
7. Historia powstania Monasteru Supraskiego
8. Marszałek Aleksander Chodkiewicz – fundator Monasteru Supraskiego
9. Nadanie Monasterowi Supraskiemu patriarszego tomosu
10. Ihumen Pafnucy Sieheń
11. Cerkiew Zwiastowania NMP w Supraślu – połączenie wschodu i zachodu
12. Freski supraskie – powstanie, program i odtworzenie
13. Kodeks Supraski
14. Irmologion Supraski
15. Biblia Mateusza Dziesiątego
16. Supraska Ikona Bogurodzicy
17. Supraskie katakumby – historia i znaczenie
18. Św. Antoni Supraski
19. Archimandryta Hilarion Massalski
20. Unia Brzeska w Supraślu – czas duchowych zaborów
21. Monaster Supraski w latach 1839-1944
22. Losy supraskiej cerkwi św. Jana Teologa (XIX-XXI w.)
23. Dzieje odbudowy Monasteru Supraskiego od 1984 roku
24. Powstanie Monasteru w Jabłecznej
25. Monaster św. Onufrego ostoją Prawosławia (XVI-XIX w.)
26. Losy jabłeczyńskiej wspólnoty w trakcie „bieżeństwa”
27. Kaplice Monasteru Jabłeczyńskiego

28. Cerkiew św. Onufrego w Jabłecznej
29. Jabłeczyńska Ikona Bogurodzicy
30. Jabłeczyńska Ikona św. Onufrego Wielkiego
31. Św. Serafin (Ostroumow)
32. Archimandryta Narcyz (Silwestrow)
33. Św. Ignacy Jabłeczyński
34. Początki kultu Ikony Chrystusa Zbawiciela na Górze Grabarce
35. Epidemia cholery i uzdrowienia na Grabarce (XVIII w.)
36. Powstanie klasztoru na Grabarce i jego początki (XX w.)
37. Iwierska Ikona Bogurodzicy
38. Znaczenie Św. Góry Grabarki w historii najnowszej PAKP
39. Monaster w Zwierkach kontynuatorem Monasteru Krasnostockiego
40. Krasnostocka Ikona Bogurodzicy
41. Historia Monasteru w Zwierkach
42. Znaczenie św. Męcz. Gabriela dla Monasteru w Zwierkach
43. Dzieje Prawosławia w Wojnowie
44. Powstanie Monasteru w Wojnowie i jego historia
45. Tradycja kultu św. Dymitra w Sakach
46. Powstanie Monasteru w Sakach i jego historia
47. Święci Męczennicy Podlascy – duchowy fundament Zaleszan
48. Zaleszańska Ikona Bogurodzicy
49. Powstanie Domu Zakonnego w Zaleszanach i jego historia
50. Turkowicka Ikona Bogurodzicy
51. Historia Monasteru w Turkowicach
52. Św. Paraskiewa Turkowicka
53. Odrodzenie Monasteru w Turkowicach
54. Tradycja życia monastycznego w Odrynkach
55. Powstanie Skitu w Odrynkach i jego historia
56. Tradycja kultu Bogurodzicy na Górze Jawor
57. Powstanie i historia Monasteru w Wysowej
58. Powstanie Domu Zakonnego w Kostomłotach i jego historia
59. Dom Zakonny w Holeszowie – kontynuator dawnej holeszowskiej parafii
60. Leśniańska Ikona Bogurodzicy

Literatura:

1. Charkiewicz Jarosław, *Święci Cerkwi prawosławnej w Polsce*, Warszawa, 2017.
2. Charkiewicz Jarosław, *Tobą raduje się całe stworzenie. Ikony Bogarodzicy w Prawosławiu*, Warszawa 2014.
3. Dawidziuk Piotr, archimandryta, *Zabytki klasztoru św. Onufrego w Jabłecznej wywiezione do Moskwy w okresie I Wojny Światowej*, w: *Wielkie Powroty. Tom rozpraw międzynarodowej konferencji naukowej...*, Jabłeczna, 2021, ss. 387-394.
4. Dawidziuk Piotr, archimandryta, Michalczuk Witali, *Słowa z przeszłości. O niezwykłym odkryciu w Monasterze św. Onufrego w Jabłecznej*, w: *Cerkiewny Wiestnik*, Nr 4/2021, ss. 42-48.
5. Karczewski Pantelejmon, hieromnich, *Zarys historii Parafii Prawosławnej Zwiastowania NMP i św. Jana Teologa w Supraślu*, w: *Elpis*, 21, 2019, ss. 99-108.
6. Kuprianowicz Grzegorz, *Kanonizacja Męczenników Podlaskich w Zaleszanach: „Oni okrutnie prześladowania i męki przecierpieli...”*, w: *Wiadomości PAKP*, Nr 9 (370), 2020, ss. 4-7.
7. Mironowicz Antoni, *Kościół prawosławny w Polsce*, Białystok, 2006.
8. Mironowicz Antoni, *Nieznane losy pierwszych ihumenów supraskich*, Białystok, 2015.
9. Mironowicz Antoni, Marcin, *Św. Antoni Supraski*, Białystok, 2014
10. Nikołaja, mniszka, *Istota prawosławnego monastycyzmu*, Białystok, 2020.
11. Radziukiewicz Anna, *Monaster w Supraślu*, Supraśl, 2015.
12. Wilkiel Korneliusz Karol, ks., *Życie monastyczne w Diecezji*, w: *Świadczyć o wierze naszych ojców. Prawosławna Diecezja Lubelsko-Chełmska w latach 1989-2019*, Lublin, 2021, ss. 43-49.
13. *Freski Supraskie*, Supraśl, 2021.
14. *Historia Monasteru*, dostęp on-line: <http://www.wojnowo.net/wojnowo-historia>
15. *Monaster św. Dymitra Soluńskiego w Sakach*, dostęp on-line: <http://www.saki.pl/historia>
16. *Prawosławny Monastycyzm w Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa, 2018.
17. *Święta Góra Grabarka*, Warszawa, 2017.
18. *Z dziejów Monasteru Supraskiego. Materiały międzynarodowej konferencji naukowej „Supraski Monaster Zwiastowania Przenajświętszej Bogarodzicy i jego historyczna rola w rozwoju społeczności lokalnej i dziejach państwa”*, Białystok, 2005.
19. *Zaleszańska Ikona Matki Bożej*, dostęp on-line: <https://zaleszanymonaster.pl/zaleszanska-ikona-matki-bozej/>
20. *Zarys historii monasteru św. Onufrego w Jabłecznej*, Warszawa, 2013.
21. *Życie monastyczne w Rzeczypospolitej*, red. A. Mironowicz, U. Pawluczuk, P. Chomik, Białystok, 2001.